

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/288/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114222300
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114222300.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: A. W. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale I. Š. XX, XXX XX K. Š., právnej zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov.hrdinov 163/66, 089 01 Svidník p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia takto

rozhodol:

u r č u j e , že poplatok 215,75 Eur, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi v bode 8.1. zmluvy č. XXXXXXXXXXXX v znení:

„predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako "úver/revolving") a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 Eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 Eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“ je ne- prijateľnou zmluvnou podmienkou,

v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 8.8.2014 sa domáhala určenia, že poplatok 215,75 Eur za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň si uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 215,75 Eur. Návrh odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom žalovaný si okamžite započítal sporný poplatok za službu týkajúcu sa možného odkladu splátok, ktorý bol neprimerane vysoký (predstavoval 14 % z výšky úveru). Navyše tento poplatok sa platí bez ohľadu na poskytnutie danej služby.

Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove 18 Co 109/2011, podľa ktorého súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj takú, ktorá vyžaduje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenia, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmu dodávateľa a vzťahuje sa to aj

na prípad, ak veriteľ si ešte pred poskytnutím úveru zinkasuje nejakú jeho časť, čo odporuje ratio legis inštitútu úveru.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a vytykal žalobkyni nepochopenie inštitútu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Sporná zmluvná podmienka predstavuje samostatný právny úkon, pričom jej vznik nie je podmienkou pre vznik úverovej zmluvy. Vyplyva to z bodu 8.6. dohody, obsahom ktorého je vyhlásenie veriteľa, že uzavretie tejto dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere. Navyše dohodnutá odplata je cenou plnenia, ktorá je vylúčená v zmysle ust. § 53 ods.1 OZ z posudzovania neprijateľných zmluvných podmienok. Zmyslom danej právnej úpravy je odstrániť zo zmluvného vzťahu také ustanovenie, ktoré bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní nejakých práv alebo vytvára pre neho nevýhodnejšie postavenie v porovnaní so stavom, ako keby danú situáciu upravoval zákon. Predmetom dohody o poskytnutí služby v tomto prípade je odplatné prevzatie záväzku žalovaným poskytnúť odklad splatnosti maximálne 3 splátok. Zákon odklad splátok neupravuje a preto uzavretie tejto dohody zavádza úpravu, ktorá je výhodnejšia oproti zákonnej regulácii a preto nemôže predstavovať hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Navyše ide o individuálne dojednanie tejto dohody a aj z tohto dôvodu preto nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V ďalšej časti vyjadrenia žalovaný vysvetľoval výhody spornej dohody. V prípade využitia odkladu splátok sa dlžník vyhne sankciám za omeškanie a teda nemôže dôjsť k zosplatneniu úveru. Zdôraznil, že touto dohodou vznikol záväzok žalovaného poskytnúť žalobkyni na jej žiadosť odklad splátok a vyslovil názor, že spotrebiteľ nemá právo domáhať sa vrátenia odplaty za zakúpený za nevyužitý tovar alebo služby. Uviedol, že žaloba smeruje k zneužívaniu postavenia spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ nemôže získať výhodnejšie postavenie ako dodávateľ.

Súd dokazovaním vykonaným výsluchom žalobkyne, svedkyne A.. A. A., oboznámením zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

Žalovaný uzatvoril so žalobkyňou dňa 17.6.2013 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mala byť žalobkyni poskytnutá čiastka vo výške 1.500 Eur,

ktorú sa zaviazala splácať mesačnými splátkami v celkovom počte 42, vždy k 28.dňu kalendárneho mesiaca vo výške 80,47 Eur s uvedením celkovej čiastky, ktorú musí zaplatiť 3.375,54 Eur, RPMN za úver 65,05 %, ročnej úrokovej sadzby 70,01 % a priemernej hodnoty RPMN vo výške 48,52 %.

V zmluve o revolvingovom úvere sa zmluvné strany v bode 8.1. dohodli na poskytnutí služby podľa § 269 ods.2 Obchodného zákonníka. Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti zmluvy uzatvorenej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby vo výške 215,75 Eur a za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok revolvingu vo výške 112,08 Eur, v prípade ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pritom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.

Podľa bodu 8.4. zmluvy, odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzatvorenia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa bodu 8.1. dohody o poskytnutí služby a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní zmluvy.

Podľa bodu 8.2. zmluvy, dlžník je oprávnený, nie však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok úveru/revolvingu po splatení prvých 3 splátok za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný, pričom dlhodobou pracovnou neschopnosťou sa rozumie pracovná neschopnosť začatá najskôr v deň uzavretia

tejto dohody o poskytnutí služby a trvajúca dlhšie ako 3 týždne, alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer. Dlžník je povinný toto svoje právo veriteľovi doložiť kópiou lekárskeho potvrdenia, ktoré preukazuje dobu trvania jeho pracovnej neschopnosti alebo kópiou potvrdenia o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie, alebo výpoveďou, resp. dohodou o skončení pracovného pomeru alebo iného dokumentu, ktorý preukazuje skončenie pracovného pomeru, pričom odo dňa vyhotovenia, ktoréhokoľvek z uvedených dokumentov do dňa ich doručenia veriteľovi nesmie uplynúť doba dlhšia ako 2 mesiace. Účinok odkladu splácania nastáva okamihom doručenia žiadosti veriteľovi, vrátane všetkých príslušných dokladov podľa predchádzajúcej vety. Dlžník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, ale tento odklad je podmienený schválením zo strany veriteľa. Na odloženie splátok v týchto iných prípadoch nemá dlžník právny nárok až do bodu 8.6. sú uvedené údaje týkajúce sa spornej dohody.

Pod bodom 8.6. obsahom ktorého je vyhlásenie veriteľa, že uzatvorenie tejto dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, je podpis žalobkyne s dátumom 12.6.2013 a podpis s pečiatkou žalovaného s dátumom 17.6.2013. Pod nimi pokračuje text úverovej zmluvy bodmi 9. až 13., ktorý je ukončený dátumami a podpismi tak ako bolo uvedené predtým.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že v rozhodnom období mala finančné problémy, a preto potrebovala finančnú hotovosť vo výške 3.000 Eur. Obrátila sa preto na spoločnosť žalovaného, kde jej zo strany finančného agenta bolo oznámené, že nie je možné jej poskytnúť sumu 3.000 Eur jednou zmluvou, ale na 2 úverové zmluvy, ktoré aj uzatvorila v jeden deň, pričom jej z celkovej sumy úveru vo výške 3.000 Eur, bola vyplatená iba suma cca 2.500 Eur. Domnievala sa, že zrazená suma predstavuje províziu žalovaného na odklad splátok, avšak zo strany viazaného finančného agenta jej nebolo oznámené prečo sa uvedená služba poskytuje s uvedením, že bez toho, aby na uvedenú dohodu pristúpila, nebude jej úver poskytnutý. Zároveň súdu predložila ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX, obsahom ktorej sú totožné údaje o výške poskytnutého úveru, doby splatnosti, počtu mesačných splátok, termínových splatností, ako aj ich výšky, vrátane ročnej úrokovej sadzby, hodnoty RPMN a priemernej hodnoty RPMN ako v zmluve predmetnej, vrátane poplatku za odklad splatnosti splátok úveru s uvedením totožného dátumu uzatvorenia zmluvy.

Svedkyňa A. A. uviedla, že pôsobí vo funkcii finančného agenta u žalovaného a pokiaľ ide o službu odklad splátok, táto v minulosti bola zakomponovaná priamo do samotnej zmluvy, pričom v súčasnosti je poskytovaná na základe osobitnej dohody. Služba odkladu splátok úveru sa poskytuje v prípade straty zamestnania, práceneschopnosti alebo úmrtia v rodine. Odložené splátky úveru v konečnom dôsledku klient zaplatí neskôr, teda dochádza aj k posunutiu pôvodne dohodnutej konečnej splatnosti revolvingového úveru. Žalobkyňa bola informovaná, že táto služba sa spoplatňuje. Pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie odkladu splátok úveru, v prípade ak klient túto službu nevyužije, spoločnosť žalovaného mu zaplatený poplatok za poskytnutie uvedenej služby nevráti, pričom jeho výška je určená percentom v závislosti od výšky poskytnutého úveru, v súčasnej dobe je to 10 %. Dohoda o poskytnutí uvedenej služby nebola podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a klient ju nemusel podpísať, keďže zmluva na druhej strane obsahovala dve kolónky, ktoré klient, aj spoločnosť žalovaného podpisuje. Prvý podpis sa týkal samotnej dohody o poskytnutí služby a ďalšie podpisy sa týkali uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere ako takej. V minulosti v prípade, ak by klient uzatvorenie dohody o poskytnutí služby odkladu splátok odmietol, úver by mu poskytnutý nebol. V súčasnej dobe sú klientom schvaľované úvery aj za predpokladu, že k takejto dohode nepristúpia.

Podľa § 9 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti

spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon. Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

Podľa § 11 Zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 17.6.2013, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

Podľa § 53 ods.1,2,3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 153 ods.4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že účastníci konania dňa 17.6.2013 uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný mal žalobkyni poskytnúť úver vo výške 1.500 Eur, ktorý sa táto zaviazala splácať mesačnými splátkami v celkovom počte 42, vždy k 14.dňu kalendárneho mesiaca vo výške 80,47 Eur s uvedením RPMN, ročnej úrokovej sadzby, priemernej hodnoty RPMN a celkovej čiastky, ktorú má zaplatiť.

Z karty klienta mal súd za preukázané, že žalobkyni bola vyplatená iba suma vo výške 1.284,25 Eur, pričom doposiaľ realizovala úhrady vo výške 160,74 Eur.

Žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáhala vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k jednoznačnému záveru, že uvedená zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 53 ods.1, 2 OZ.

Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky súd vidí nielen v samotnom predmete tohto dojednania, ale aj v jeho cene a v okolnostiach uplatňovania tohto ustanovenia.

Z výpovede A. A. nesporne vyplynulo, že uvedená podmienka sa uplatní aj v prípade, ak spotrebiteľ počas trvania zmluvného vzťahu uvedenú službu nevyužije, pričom žalovanému pri nevyužití uvedenej služby nevzniká povinnosť takto zaplatený poplatok spotrebiteľovi vrátiť.

Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že celá konštrukcia služby odkladu splátok a odplaty za ňu tak ako je uvedená v bode 8. zmluvy je neprijateľná, výrazne zhoršujúca postavenie spotrebiteľa a preto ako neprijateľná je v zmysle ust. § 53 ods.5 OZ neplatná. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že podľa dojednaní si žalovaný ako veriteľ odplatu vyúčtováva v čase uzatvorenia zmluvy bez ohľadu na to či žalobkyňa ako dlžník bude mať o takúto službu záujem alebo nie, resp. či jej bude poskytnutá alebo nie a na jej poskytnutie nemá žalobkyňa ako dlžník podľa dojednaní právny nárok, pričom odmena ako taká je neprimerane vysoká, keďže dosahuje sumu troch splátok úveru, ktoré môžu byť odložené.

Nakoľko uvedená zmluvná podmienka môže reálne viesť k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čo spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá nie je vyrovnaná žiadnym benefitom pre spotrebiteľa, súd žalobe v uvedenej časti žalobného návrhu vyhovel.

Zároveň uvedená zmluvná podmienka bola už právoplatným rozhodnutím súdu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozsudkom Okresného súdu v Prešove pod sp.zn. 11 C 6/2014 v spojení s rozsudkom KS v Prešove pod sp.zn. 2 Co 111/2014 zo dňa 26.5.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 23.7.2015.

Za nedôvodnú súd vyhodnotil námietku žalobkyne požadovaním tzv. úžerných úrokov.

Úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za užívanie takto poskytnutej sumy. V danom prípade súd poukazuje aj na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého v prípade ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, ale nejde o spotrebiteľský úver, podľa zákona o spotrebiteľských úverov, odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa v čase uzatvorenia zmluvy.

Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky dojednané v zmluvách o spotrebiteľských úveroch sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podľa názoru súdu podstatne presahuje obvyklú úrokovú mieru v dobe dojednania, určenú najmä s prihliadnutím najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými najmä bankami pri poskytovaní úverov.

V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že úroky dojednané v predmetnej spotrebiteľskej zmluve túto obvyklú mieru podstatným spôsobom neprevyšujú, keďže boli dojednané maximálne vo výške 1,7 násobku priemernej úrokovej sadzby pri úveroch poskytovaných bankami v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy (viď www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> 15,77 % - 6/2013 pri úveroch s dobou splatnosti 1 až 5 rokov). Na podporu svojho tvrdenia poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 10. 12. 2008 pod sp. zn. 3 Co 67/2008, ktorým odvolací súd dospel k záveru primeranosti dojednaných úrokov v rozsahu 25 % s prihliadnutím na priemernú úrokovú mieru z úverov obchodných bánk v čase uzatvorenia prejednávanej zmluvy o úvere, ktorá bola v rozhodnom období vo výške 11,14 %. Z uvedeného odôvodnenia rozhodnutia je teda možné vyvodiť jednoznačný záver, že odvolací súd považoval za primeranú výšku úrokov v prejednávanej zmluve zodpovedajúcej približne dvojnásobku úrokových sadzieb za úvery poskytované obchodnými bankami v čase uzatvorenia prejednávanej zmluvy.

Ako aj na rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 3 Co 151/2013 zo dňa 25. 09. 2013, v ktorom odvolací súd dospel k záveru, že vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky rozhodne nie však viac ako 100 % oproti priemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. Vykonaným dokazovaním bolo ďalej preukázané, že žalobca v zmluve o poskytnutí predmetného revolvingového úveru uviedol nesprávnu výšku úrokovej sadzby, ako aj RPMN úveru.

Podľa výpočtu súdu pri výške poskytnutého úveru v sume 1.500 Eur, dobe splácania 42 mesiacov a celkovej sumy, ktorá má byť splatená vo výške 3.375,54 Eur, je správny údaj o výške ročnej úrokovej miery 26,08 % a RPMN 70,01 % ročne.

Na základe uvedených skutočností, preto súd dospel k záveru, že výška úrokovej sadzby prejednávanej zmluvy podstatným spôsobom neprevyšuje obvyklú mieru úrokov z úverov poskytovaných komerčnými bankami v čase jej uzatvorenia, kedy sa priemerná výška úrokovej sadzby pri spotrebiteľských úverov a dobe ich splatnosti v rozsahu jedného až piatich rokov pohybovala v priemere 15,77 % a teda nejde o zmluvné dojednanie, ktoré by odporovalo ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka.

V zmysle ust. § 9 ods.2 zák. č. 129/2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať podľa písmena k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov s tým, že pokiaľ spotrebiteľský úver tieto náležitosti neobsahuje, v zmysle ust. § 11 ods.1 písm. a) citovaného zákona sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Z predloženého rovnopisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal súd za preukázané, že táto neobsahuje vyššie uvedené podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko neobsahuje špecifikáciu v akom rozsahu tá ktorá mesačná splátka zahŕňa v sebe úhradu istiny a uplatneného úroku a preto žalobkyni vznikla iba povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru.

Žalobkyňa sa predmetnou žalobou okrem vyslovenej neprijateľnosti zmluvnej podmienky, poplatku za odklad splátok úveru domáhala vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému v časti uvedeného poplatku vo výške 215,75 Eur.

K bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného by pri predmetnom úverovom vzťahu došlo iba v prípade, ak by tento prijal úhrady titulom splátok úveru v sume vyššej ako bola hodnota istiny poskytnutého úveru.

Keďže preukázateľne žalovaný v prospech žalobkyni titulom predmetného úveru vyplatil čiastku vo výške 1.284,25 Eur, pričom táto v jeho prospech poukázala úhrady iba vo výške 160,74 Eur, teda v sume nižšej ako hodnota istiny úveru, súd žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal s poukazom na 50 % úspešnosť účastníkov v spore.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.